

Sygn. akt III Cz 796/16

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia: SO Lucyna Morys – Magiera

Sędziowie: SO Anna Hajda

SO Roman Troll (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 5 lipca 2016 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. K. (K.)

przeciwko A. D. (D.)

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 9 marca 2016 r., sygn. akt I C 486/16

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie przez jego uchylenie.

SSO Roman Troll SSO Lucyna Morys – Magiera SSO Anna Hajda

Sygn. akt III Cz 796/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 9 marca 2016 roku Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim stwierdził swą niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Opatowie. W uzasadnieniu wskazał, że po wydaniu nakazu zapłaty pozwana skutecznie złożyła sprzeciw podnosząc jednocześnie zarzut niewłaściwości miejscowej i wnosząc o przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Opatowie jako właściwemu miejscowo ze względu na jej miejsce zamieszkania. Sąd Rejonowy przywołał regulację art. 202 k.p.c. oraz art. 34 k.p.c. wskazując, że z treści pozwu nie wynika, aby roszczenie powoda dotyczyło którejkolwiek z powołanych w art. 34 k.p.c. spraw i dlatego właściwe jest przekazanie sprawy.

Zażalenie na to postanowienie złożył powód zaskarżając je w całości i zarzucając mu naruszenie art. 454 § 1 zd. 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie oraz naruszenie art. 34 k.p.c. polegające na nieuwzględnieniu okoliczności faktycznych zawartych w materiale dowodowym dołączonym do pozwu, a to pominięcie tam przywołanych przesłanek dokumentujących miejsce wykonania umowy. Jednocześnie zarzucił błąd ustaleniach faktycznych polegający na wadliwym ustaleniu okoliczności faktycznych mających wpływ na błędne zastosowanie przepisów prawa materialnego i procesowego. Przy tak postawionych zarzutach wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez jego uchylenie i zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego. W uzasadnieniu wskazał, że świadczenie pozwanej ma charakter długu oddawczego, albowiem ma ona zapłacić za wykonaną usługę, która była wykonana w S., a więc we właściwości Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu (art. 25 k.c.). Niewłaściwość miejscową dającą się usunąć za pomocą umowy stron sąd bada tylko na zarzut (art. 202 k.p.c.).

Powództwo wytacza się przed sądem, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania, które ustala się wg przepisów kodeksu cywilnego (art. 27 § 1 i 2 k.p.c.).

Art. 34 k.p.c. przewiduje, że powództwo o zawarcie umowy, ustalenie jej treści, o zmianę umowy oraz o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, a także o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy można wytoczyć przed sąd miejsca jej wykonania. W razie wątpliwości miejsce wykonania umowy powinno być stwierdzone dokumentem. Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z 14 lutego 2002 roku (sygn. akt III CZP 81/01, OSNC 2002/11/131) rozliczenie bezgotówkowe wymaga zgody obu stron na zapłatę na określony rachunek wierzyciela i tylko wtedy, gdy taka zgoda istnieje, miejscem spełnienia świadczenia pieniężnego jest siedziba banku prowadzącego rachunek wierzyciela; miejsce to wynika zatem z oznaczenia przez strony (art. 454 § 1 in principio k.c.), natomiast jeżeli dłużnik nie zastosuje się do żądania zapłaty na wskazany przez wierzyciela rachunek, nie ma podstaw do uznania, że miejscem spełnienia świadczenia jest siedziba banku prowadzącego ten rachunek; za miejsce spełnienia świadczenia należy w takim wypadku uważać miejsce zamieszkania lub siedzibę (siedzibę przedsiębiorstwa) wierzyciela w chwili spełnienia świadczenia (chodzi o świadczenie pieniężne). Sąd Najwyższy wskazuje także w tej uchwale, że w art. 34 k.p.c. przez miejsce wykonania zobowiązania rozumie się nie miejsce wykonania umowy (zobowiązania) jako całości, lecz miejsce wykonania poszczególnych obowiązków; miejsce to, według zgodnego stanowiska piśmiennictwa i orzecznictwa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 1991 r., sygn. akt II CO 16/91, OSNC 1993/3/40), podlega określeniu przy zastosowaniu norm prawa materialnego, tj. z uwzględnieniem przede wszystkim art. 454 k.c., posługującego się terminem „miejsca spełnienia świadczenia”; wykładnia ta utożsamia zatem miejsce wykonania zobowiązania z miejscem spełnienia świadczenia. Sąd Okręgowy w pełni zgadza się z tymi wywodami.

Jednocześnie należy podkreślić, że pozwana nie zakwestionowała podpisania faktury VAT z 21 grudnia 2013 roku, w której widnieje informacja o holowaniu pojazdu do zakładu powoda w S. oraz numer rachunku bankowego powoda w banku w W. /k. 10 – 11/. Kwestionowała jedynie podpis na zleceniu w zakresie odbioru pojazdu /k. 9/, ale nie kwestionowała dokonywania przez powoda czynności w jego warsztacie znajdującym się w okręgu Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim. To wskazuje na okoliczność, że samochód rzeczywiście był tam naprawiany, poza tym nawet wcześniejsze zlecenie powódki dotyczyło czynności faktycznych dokonywanych w tym samochodzie w warsztacie powoda.

Powództwo można wytoczyć wg właściwości ogólnej (np. art. 27 § 1 k.p.c.) lub przemiennej (np. art. 34 k.p.c.) - art. 31 k.p.c. Powód wytoczył powództwo wg właściwości przemiennej, a więc Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim, niezależnie od zarzutów pozwanej w tym zakresie, jest uprawniony do jego rozpoznania (art. 34 k.p.c.).

Dlatego też zarzuty zażalenia okazały się zasadne. Pozwana bowiem, niezależnie od zarzutów zmierzających do unicestwienia żądania powoda, powinna uregulować należność wynikającą z faktury VAT z 21 grudnia 2013 roku powodowi w okręgu Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim, gdyż zobowiązanie pieniężne jest długiem oddawczym, a miejsce zamieszkania powoda też znajduje się w tym okręgu, zaś z faktury VAT wynika, że strony umówiły się na zapłatę w formie bezgotówkowej na rachunek powoda w banku w W. (art. 454 § 1 k.c.). Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim jest więc właściwy do rozpoznania sprawy i ustalenia czy należność wynikająca z tej faktury rzeczywiście powodowi przysługuje.

Przyjęcie stanowiska pozwanej oznaczałoby, że niezależnie od treści art. 31 k.p.c. i art. 34 k.p.c. sądem właściwym dla rozpoznania sprawy zawsze będzie sąd miejsca zamieszkania pozwanego. Takiej interpretacji nie można przyjąć, bo prowadziłaby ona do ustalenia prymatu właściwości ogólnej nad właściwością przemiennej, a więc działałaby wbrew art. 31 k.p.c., który wskazuje na równowagę obu tych właściwości. Każdy więc sąd, właściwy do rozpoznania sprawy wg

właściwości ogólnej lub przemiennej, powinien ją rozpoznać, bo miejsce zamieszkania pozwanej i miejsce wykonania zobowiązania pieniężnego w zakresie właściwości miejscowej sądu są sobie równoważne, to samo dotyczy miejsca wykonania umowy ustalonego przez strony. Wybór w tym zakresie należy do powoda. Jeżeli wybrał sąd właściwy, to powinien on sprawę rozpoznać.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 1 i 2 k.p.c., należało orzec jak w sentencji. Natomiast rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego zapadnie w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c.

SSO Roman Troll SSO Lucyna Morys – Magiera SSO Anna Hajda